



Konserwacja Obiektów Zabytkowych
Mirosława Koutny-Giedrys
71-693 Szczecin, ul. Krańcowa 16
Rzecznik Ogólnopolskiej Rady Konserwantów Dzieł
Sztuki nr 139/93

DOKUMENTACJA KONSERWATORSKA

BIBLIOTEKA PUBLICZNA MIASTA I GMINY W DĘBNIE

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH DLA REMONTU STOLARKI DRZWIOWEJ ZEWNĘTRZNEJ I OKIENNEJ NA I PIĘTRZE BIBLIOTEKI (CZĘŚĆ - D. WILLA)



Zlecniodawca:

Pracownia Projektowa Konserwacji Zabytków Sp. z o.o.
71-084 Szczecin ul. Zielonogórska 35

Opracowała:

mgr Mirosława Koutny-Giedrys

Mirosława Koutny-Giedrys
mgr konserwacji dzieł sztuki
nr dyplomu 1008

Szczecin grudzień 2023 r.

I. Informacje wstępne

1. OBIEKT - Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Dębno

Obiekt wpisany do rejestru zabytków pod nr A-35 z dnia 15 maja 2000r. (D2-4200/3/0/2000).

2. LOKALIZACJA – 74-400 Dębno ul. Adama Mickiewicza 32.

3. PODSTAWA OPRACOWANIA

- Wizja lokalna w grudniu 2023r.
- Dokumentacja fotograficzna: Pracownia Projektowa Konserwacji Zabytków Sp. z o.o.
- Karta ewidencyjna zabytków architektury i budownictwa Ośrodka Dokumentacji Zabytków w Warszawie opracowana przez mgr Mariusza Mitelskiego w maju 1986 r.
- Karta ewidencyjna zabytków architektury i budownictwa Ośrodka Dokumentacji Zabytków w Warszawie opracowana przez mgr Macieja Słomińskiego w lutym 2000 r.
- Opracowanie historyczne, autor: mgr Mariusz Mitelski, oprac. w 1986 r. r.
- Zalecenia konserwatorskie wydane przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Szczecinie w dn. 07 marca 2023 r. (znak: ZN.5183.30-1.2023.GP) – w załączeniu

4. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest program prac konserwatorskich dla remontu stolarki drzwiowej zewnętrznej i okiennej na I piętrze Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Dębnie w części d. Willi.

5. OPRACOWANIE: mgr Mirosława Koutny - Giedrys

II. Zakres opracowania

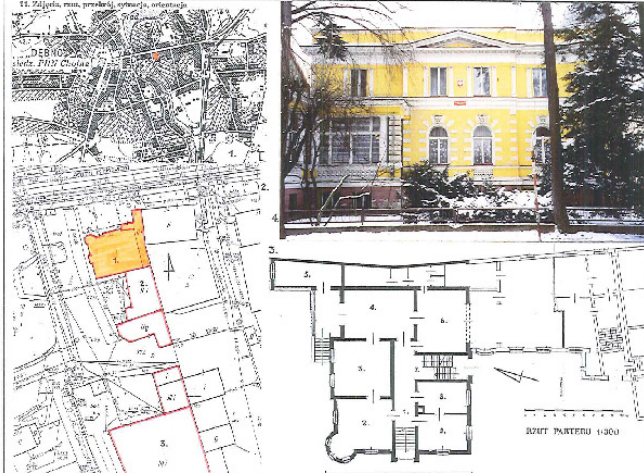
Opracowanie obejmuje program prac konserwatorskich dla planowanego remontu stolarki drzwiowej zewnętrznej i okiennej na I piętrze Biblioteki w części dawnej Willi.

Celem niniejszego opracowania jest rozpoznanie i ocena stanu zachowania istniejącej stolarki będącej przedmiotem opracowania oraz opracowanie programu prac konserwatorskich dla jej remontu.

OŚRODEK DOKUMENTACJI ZABYTEKÓW W WARSZAWIE KARTA EWIDENCYJNA ZABYTEKÓW ABC - TEKSTOWA		A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V W X Y Z Nr																											
1. Obiekt WILLA		2. Data pomiaru 1895 / 7 /		3. Nazwa obiektu DĘBNO LUBUSKIE																									
4. Adres ul. Mickiewicza 32 74-400 Dębno Lubuskie		5. Nazwa obiektu Dębno Lubuskie																											
6. Nazwa obiektu Neudamm		7. Nazwa obiektu szczęciński																											
8. Nazwa obiektu Urząd Miasta i Gminy ul. Bużka 5 74-400 Dębno Lubuskie tel. 3003		9. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Urząd Stanu Cywilnego ul. Mickiewicza 32, tel. 685																											
10. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		11. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
12. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		13. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
14. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		15. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
16. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		17. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
18. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		19. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
19. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		20. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
20. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		21. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
21. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		22. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
22. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		23. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
23. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		24. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
24. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		25. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
25. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		26. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
26. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		27. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
27. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		28. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
28. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		29. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
29. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		30. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
30. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		31. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
31. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		32. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
32. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		33. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
33. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		34. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
34. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		35. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
35. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		36. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
36. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		37. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
37. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		38. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
38. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		39. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
39. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		40. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
40. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		41. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
41. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		42. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
42. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		43. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
43. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		44. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
44. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		45. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
45. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		46. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
46. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		47. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
47. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		48. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
48. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		49. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
49. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		50. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
50. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		51. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
51. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		52. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
52. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		53. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
53. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		54. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
54. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		55. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
55. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		56. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
56. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		57. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
57. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		58. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
58. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		59. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
59. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		60. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
60. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		61. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
61. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		62. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
62. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		63. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
63. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		64. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
64. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		65. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
65. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		66. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
66. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		67. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
67. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		68. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
68. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		69. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
69. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		70. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
70. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		71. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
71. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		72. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
72. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		73. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
73. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		74. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
74. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		75. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
75. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		76. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
76. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		77. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
77. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		78. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
78. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		79. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
79. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		80. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
80. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		81. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
81. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		82. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
82. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		83. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
83. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		84. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
84. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		85. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
85. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		86. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
86. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		87. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
87. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		88. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
88. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		89. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
89. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		90. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
90. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		91. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
91. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		92. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
92. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		93. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
93. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		94. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
94. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		95. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
95. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		96. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
96. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		97. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
97. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		98. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
98. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		99. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											
99. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy		100. Nazwa obiektu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy																											

Karta ewidencyjna zabytków architektury i budownictwa Ośrodka Dokumentacji Zabytków w Warszawie opracowana przez mgr Mariusza Mitelskiego Szczecin w maju 1986 r.

OŚRODEK DOKUMENTACJI ZABYTEKÓW W WARSZAWIE KARTA EVIDENCYJNA ZABYTEKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA		A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V W X Y Z Nr
1. Nazwa	WILLA	2. Czas powstania
		1895 r.
3. Miejsce	DEBNO LUBUSKIE	
4. Adres	ul. Mickiewicza 72 74-400 Dębno Lubuskie	
5. Przynalność administracyjna	zachodniopomorskie	
6. Powiat	Myślibórz	
7. Powierzchnia	Neudamm	
8. Przynalność administracyjna	powiat 4 VI 1915	
9. Właściciel i jego adres	Gmina Dębno Lubuskie Urząd Miasta i Gminy ul. Piłsudskiego 5 74-400 Dębno Lubuskie	
10. Najbliższy zabytek	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Urząd Stanu Cywilnego W Dębnie Lubuskim	



Karta ewidencyjna zabytków architektury i budownictwa Ośrodka Dokumentacji Zabytków w Warszawie opracowana przez mgr Macieja Słomińskiego Szczecin w lutym 2000 r.

II. Historia obiektu

Willą wzniesiona została w 1895 r. jako rezydencja Maxa Laue - właściciela uruchomionej wówczas olejarni. Stanowi część zespołu, w którego skład wchodzi ponadto łącząca się z willą oficyna (mieszcząca niegdyś administrację zakładu) oraz fabryka. W 1910 r. właścicielem zakładu wraz z willą i wszystkimi budynkami został Willy Hennig. W 1922 r. firma ta otworzyła nowy zakład koło dworca kolejowego. W rękach Henniga pozostawała prawdopodobnie do końca II wojny światowej. W tym czasie w otoczeniu willi istniał ogród otoczony ozdobnym metalowym ogrodzeniem. Po 1945 r. we wnętrzu willi i oficyny umieszczono biura. Do 1976 r. miała tu swą siedzibę Miejska Rada Narodowa. Od 1976 r. na parterze mieści się Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy, a na I piętrze w części d. Willi - Urząd Stanu Cywilnego.

III. Opis i lokalizacja obiektu

Zespół willi i dawnej fabryki Maxa Laue położony jest w XIX -wiecznym centrum miasta, na wschód od jego starej części, po południowej stronie głównej arterii, zwanej dziś ulicą Mickiewicza. Fasada willi wychodzi ku ulicy, w stronę północną. Od południa z głównym korpusem willi łączy się usytuowana przy wschodniej granicy działki oficyna, do której przylega jeden z budynków fabrycznych. Teren wokół budynku, płaski z nieznacznym spadkiem w kierunku północno-wschodnim. Dojazd do działki znajduje się od strony zachodniej.

Neorenesansowa willa założona została na rzucie prostokąta tworzącego wraz z oficyną kształt litery L. Narożnik północno-zachodni (pomiędzy ulicą a wjazdem na parcelę) zaakcentowany jest przez okrągłą wieżę. Środek elewacji frontowej podkreśla ryzalit. Po jego wschodniej stronie położona jest weranda, złożona z dwóch prostokątnych do siebie części, z których jedna przylega do szczytowej ściany sąsiedniego budynku. Jednopiętrowa, podpiwniczona willa nakryta jest niskim dachem dwuspadowym. Piętro korpusu głównego ma zdecydowanie mniejszą wysokość od parteru, dach przestania niska attyka. Narożna walcowata wieża zwieńczona została kopułastym hełmem z iglicą.

Oficyna, z dodatkową kondygnacją strychową oddzielona jest od korpusu głównego kwadratową wieżą, zwieńczoną łamanym dachem.

Zespół budynków wchodzących w skład Biblioteki i stanowiące pozostałość po zabudowaniach historycznych składa się z czterech obiektów zróżnicowanych konstrukcyjnie i wysokościowo, w części podstawowej (d. Willa) obiekt dwukondygnacyjny, podpiwniczony. Układ konstrukcyjny – mieszany nakryty dachem płaskim. Willa jest budynkiem murowanym z cegły, otynkowanym, dachy pokryte papą, hełmy wież - blachą. Stolarka okienna d. Willi - w piwnicy i na parterze – wtórna, drewniana jednoramowa z podwójnym szkleniem, wymieniona ok. 2002 r., na I piętrze - oryginalna, drewniana, skrzynkowa, każde skrzydło pojedynczo szklone, okno na klatce schodowej – drewniane, krosnowe. Stolarka drzwiowa zewnętrzna – drewniana, oryginalna. Ściany z cegły pełnej, stropy - o różnorodnej konstrukcji: nad piwnicą – ceramiczne (sklepienia odcinkowe na belkach stalowych) i drewniane, belkowe na wyższych kondygnacjach. Kominy istniejące ponad połacią dachu również o zróżnicowanej konstrukcji – z cegły licowej oraz tynkowane. Układ konstrukcyjny budynku – mieszany. Więźba dachowa krokwiowo - jętkowa. Pokrycie dachu – papa asfaltowa.

Elewacje budynku (d. Willa) zachowują symetrię. Podzielone są gzymsami - cokołowym i kordonowym oraz parapetowymi na każdej z kondygnacji. Zwieńczenie elewacji stanowi gzyms koronujący, w fasadzie i zachodniej elewacji bocznej korpusu głównego wydatny, z kroksztynami i attyką. W obu częściach budynku otwory okienne parteru zamknięte są półkoliście, piętra - prosto. Elewacje północna i zachodnia pokrywa w kondygnacji parteru dość płaskie boniowanie, którego segmenty o nakrapianym tynku akcentują narożniki budynku i ościeża otworów okiennych. Klucze w nadprożach tych okien ozdobione są liśćmi akantu, parapety podkreśla tralkowa balustrada. Otwory piętra ujęte zostały korynckimi pilastrami. Symetrię czteroosiowej fasady podkreśla środkowy, dwuosiowy ryzalit zwieńczony trójkątnym naczółkiem. Duże, poziome okna przylegające do ryzalitu werandy ujęte zostały toskańskimi kolumnami. W trójosiowej, zachodniej elewacji bocznej usytuowane jest główne wejście do willi - półkoliście zamknięty otwór ujmują po bokach boniowane pilastry dźwigające trójkątny naczółek. Drugie wejście znajduje się w elewacji tylnej. Narożną wieżyczkę zdobi na wysokości I piętra duży plastyczny herb Dębna ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ opis elewacji wg opr. Macieja Słomińskiego OT NID Szczecin, 25-01-2018 r.

Zdjęcia poniżej – stan istniejący – grudzień 2023 r. (foto PPKZ Sp. z o.o.)



Elewacja północna



Elewacja półn – zach.



Elewacja zachodnia



Elewacja południowa

IV. Stan zachowania

Stolarka drzwiowa /drzwi wejściowe/ oraz okienna na I piętrze d. Willi – oryginalna, wykonana z drewna sosnowego.

Wszystkie okna na I piętrze i w klatce schodowej oraz drzwi zewnętrzne drewniane w dawnej Willi objęte niniejszym opracowaniem – oryginalne. Cała stolarka okienna i drzwiowa podlegająca niniejszemu opracowaniu w **średnim/złym stanie**. Listwy i ramiaki (szczególnie w części dolnej) spaczone, zniszczone, zdegradowane, okna nieszczelne. Warstwy farby złuszczone, o bardzo słabej przyczepności. Powierzchnia drewna silnie wypłukana, spękana, na niektórych oknach – szczególnie w elewacji zachodniej i północnej – widoczna korozja biologiczna w postaci glonów i czarnej pleśni. Wszystkie szklenia – nieszczelne, kit zdegradowany, wykruszony. Okna znacznie odbiegają o obecnie obowiązujących standardów technicznych, zwłaszcza w zakresie izolacyjności termicznej.

Szczegółowy stan zachowania wraz z opisem stolarki drzwiowej i okiennej.

A. Stolarka zewnętrzna drzwiowa.

- drzwi zewnętrzne wejściowe główne w elewacji zachodniej d. Willi – drzwi oryginalne z drewna sosnowego, tępe, drzwi dwuskrzydłowe z przeszklonym półkolistym naświetlem, ramowo – płycinowe, bogato zdobione elementami dekoracyjnymi, w dolnej części skrzydeł prostokątne oprofilowane płyciny z wypełnieniem dekoracyjnym w postaci wypukłej płyciny z ozdobnymi guzami w narożnikach płyciny, powyżej przeszklone (wtórną szybą ornamentową) prostokątne pola wypełnione ozdobnymi kratami stalowymi, pola te ozdobione od dołu i góry ozdobnymi gzymsami, górna część skrzydeł ozdobiona poziomym dekoracyjnym ornamentem, listwa przymykowa również zdobiona dekoracyjnie – w górnej części ornamentem o motywie stylizowanych elementów roślinnych, a w dolnej kanelurami, ślemię ozdobne – w górnej części profilowane, a w dolnej zdobione ornamentem o motywie tryglifów i metop, naświetle przeszklone (wtórną szybą ornamentową w kolorze miodowym) podzielone na drobne kwatery cienkimi szprosami, drzwi malowane farbą olejną w kolorze brązowym, klamka - współczesna stylizowana, mosiężna, zawiasy - trzpieniowe stylizowane, mosiężne, zamek główny w klamce, zamek wpuszczany – wkładka patentowa, szklenie w naświetlu mocowane na kit olejny, szklenie w skrzydłach drzwiowych mocowane listwami drewnianymi, w drzwiach zamontowany samozamykacz nożycowy; **stan techniczny – średni**.
- drzwi zewnętrzne wejściowe do klatki schodowej w elewacji południowej d. Willi – drzwi oryginalne z drewna sosnowego, tępe, drzwi dwuskrzydłowe, ramowo – płycinowe, bogato zdobione elementami dekoracyjnymi, w dolnej części skrzydeł prostokątne oprofilowane płyciny z wypełnieniem dekoracyjnym w postaci wypukłej płyciny z okrągłymi guzami w narożnikach płyciny, powyżej przeszklone (wtórną szybą ornamentową w kolorze miodowym) prostokątne pola wypełnione ozdobnymi kratami stalowymi, pola te ozdobione od dołu i góry ozdobnymi gzymsami, listwa przymykowa również zdobiona dekoracyjnie – w górnej części ornamentem o motywie stylizowanych elementów roślinnych, a w dolnej zdobiona kanelurami, ślemię ozdobne – w górnej części profilowane, a w dolnej zdobione ornamentem o motywie kostkowym, naświetle przeszklone (wtórne szybą ornamentową w kolorze żółtym) bez szprosów, drzwi malowane w kolorze brązowym, półmat, klamka współczesna stylizowana, mosiężna, zawiasy trzpieniowe stylizowane mosiężne, zamek główny w klamce - zamek wpuszczany (wkładka patentowa), szklenie w naświetlu mocowane na kit olejny, szklenie w skrzydłach drzwiowych mocowane listwami drewnianymi, w drzwiach zamontowany samozamykacz nożycowy; **stan techniczny – średni**.

B. Stolarka okienna – I piętro d. Willi.

- okna w narożniku płn zach. – okna jednoskrzydłowe, oryginalne z drewna sosnowego, skrzynkowe, otwierane do wewnątrz, skrzydła bez podziału szprosami, w dolnych częściach skrzydeł zewnętrznych proste okapniki drewniane, ramiaki skrzydeł z prostym profilem, każde z skrzydeł szklone szybą pojedynczą, szyby osadzone na biały kit okienny; narożniki skrzydeł wzmocnione stalowymi narożnikami listwowymi, klamki oryginalne ozdobne mosiężne, zawiasy oryginalne wewnętrzne trzpieniowe stalowe ozdobne pod malowanie, parapety wewnętrzne drewniane malowane analogicznie jak okna, parapety zewnętrzne - z blachy tytanowo - cynkowej grub. 7 mm; **stan techniczny – średni**
- okna w elewacjach płn, zach. i płd – okna dwuskrzydłowe oryginalne z drewna sosnowego, skrzynkowe, otwierane do wewnątrz, skrzydła bez podziału szprosami, w dolnych częściach skrzydeł zewnętrznych proste drewniane okapniki, ramiaki skrzydeł z prostymi profilami, listwa przyrytkowa na skrzydłach zewnętrznych zdobiona dekoracyjnie, skrzydła szklone szybą pojedynczą, szyby osadzone na biały kit okienny; narożniki skrzydeł wzmocnione stalowymi narożnikami listwowymi, klamki oryginalne ozdobne mosiężne, zawiasy oryginalne wewnętrzne trzpieniowe stalowe ozdobne pod malowanie, parapety wewnętrzne drewniane malowane jak okna, parapety zewnętrzne - z blachy tytanowo - cynkowej grub. 7 mm; **stan techniczny – średni**
- okno w elewacji płd, pom. gospodarcze i WC – okno oryginalne wykonane na wzór okien o symbolu O2, lecz z uwagi na styk ścianki działowej z oknem, w miejsce przyrmyku skrzydeł zamontowany został stały słupek z listwą dekoracyjną o zewnątrz o motywie, jak w oknach O2, słupek stały umożliwił wprowadzenie ścianki działowej, tak, aby każde z skrzydeł obsługiwało każde z wydzielonych pomieszczeń, okno z drewna sosnowego, krosnowe, otwierane do wewnątrz, 2. skrzydłowe, skrzydła bez podziału szprosami, w dolnych częściach skrzydeł zewnętrznych proste drewniane okapniki, ramiaki skrzydeł z prostymi profilami, skrzydła szklone szybą pojedynczą, szyby osadzone na biały kit okienny; narożniki skrzydeł wzmocnione stalowymi narożnikami listwowymi, klamki oryginalne ozdobne mosiężne, zawiasy oryginalne wewnętrzne trzpieniowe stalowe ozdobne pod malowanie, parapet wewnętrzny drewniany malowany jak okna z wmontowaną w jego poziomą płaszczyznę oryginalną ażurową kratką stalową nawiewną, parapety zewnętrzne - z blachy tytanowo - cynkowej grub. 7 mm; **stan techniczny – średni**
- okno w klatce schodowej poziom podestu parter/I piętro – okno z drewna sosnowego, krosnowe, z kwaterą rozwieralną do wewnątrz pośrodku, okno dzielone profilowanymi ramiakami, górna część okna o kształcie półkolistym prawdopodobnie oryginalna z uwagi na większą szerokość ramiaka niż dolne oraz zdobienia ramiaków: od zewnątrz wypukłe półwałki, a od wewnątrz półkoliste żłobki (wpusty) wyrobione w ramiaku - motywy te w dolnej prostokątnej partii okna nie występują, w skrzydle rozwieralnym okapnik wtórny stalowy, szklenie pojedyncze szybą ornamentową w kolorze miodowym za wyjątkiem skrzydła rozwieralnego, w którym osadzono szkło ornamentowe w kolorze białym, klamki i zawiasy stalowe wtórne współczesne, szyby osadzone na biały kit okienny, narożniki skrzydła wzmocnione stalowymi narożnikami listwowymi, parapet wewnętrzny drewniany malowany jak okno, parapet zewnętrzny - z blachy tytanowo - cynkowej grub. 7 mm, **stan techniczny – zły/średni;**

uwaga: część dolna wtórna wykonana została prawdopodobnie jeszcze w czasach przedwojennych biorąc pod uwagę istniejące profile ramiaków w części dolnej analogicznie jak w oknach na I piętrze

V. Oczekiwane efekty prac

W wyniku planowanych prac remontowo – konserwatorskich przywrócone zostaną właściwości techniczne i walory estetyczne stolarki drzwiowej i okiennej objęte opracowanie, a przez to zostaną przywrócone walory estetyczne obiektu w części d. Willi.

Niniejszy program zawiera propozycje konserwatorskie, które pozwolą przywrócić dawny wygląd obiektu, przy zachowaniu wymogów ochrony substancji zabytkowej, zgodnie ze współczesną wiedzą konserwatorską.

Głównym zaleceniem konserwatorskim wynikającym z niniejszego opracowania jest przeprowadzenie wszelkich działań remontowo – konserwatorskich mających na celu zabezpieczenie i utrwalenie oryginalnej substancji zabytkowej stolarki oraz zahamowanie procesów jego destrukcji.

Oceniając stan zachowania stolarki okiennej i drzwiowej objęte planowanym zakresem opracowania należy przyjąć następujący program konserwacji remontu stolarki drzwiowej zewnętrznej i okiennej na I piętrze Biblioteki w części d. Willi.

VI. Program prac konserwatorskich

A. Stolarka drzwiowa

1. Oczyszczenie powierzchni drewna z resztek powłok malarskich metodą chemiczno-mechaniczną przy pomocy preparatów o właściwościach: konsystencja pasty, zmiękczająca powłokę farby, ulegający biodegradacji / wykonaniu prób/ z doczyszczaniem drewna metodami ściernymi.
2. Dezynsekcja drewna przed owadami przy pomocy preparatu zwalczającego owady i larwy, o dobrej penetracji w strukturę drewna.
3. Prace naprawcze poprzez wzmocnienie osłabionych partii drewna przy pomocy np. żywicy akrylowej na bazie metakrylanu etylu i akrylanu metylu, posiadającej dobrą przyczepność o odpowiednim stężeniu oraz uzupełnianie ubytków w drewnie wstawkami z drewna - flekami / drewno sezonowane/, mniejsze ubytki przy pomocy szpachli do drewna np. dwuskładnikowa żywica epoksydowa, tiksotropowa lub szpachlówki akrylowej. Uzupełnienie płytkich ubytków bezrozpuszczalnikową masą wypełniającą/wyrównawczą 2K o właściwościach: wysoka wytrzymałość na ściskanie, izolacja pary wodnej, niewielki ciężar właściwy, bardzo dobra podatność na modelowanie, możliwe malowanie w celu konsolidacji kolorystycznej.
4. Wymiana zniszczonych elementów (ze szczególnym uwzględnieniem dolnych partii skrzydła i ościeżnicy), drewno sosnowe, wysezonowane.
5. Pomalowanie farbą wodorozcieńczalną półmat/satyna w kolorze brązowym jak istniejące po uprzednim przygotowaniu powierzchni drewna poprzez jego przespachlowanie i przeszlifowanie oraz zagruntowanie.
6. Istniejące okucia: zawiasy i klamki – do zachowania, renowacji

Uwaga: dopuszcza się montaż szyby zespolonej (podwójne przeszklecie) w skrzydłach drzwiowych pod warunkiem zachowania istniejących ramiaków tych skrzydeł.

B . Stolarka okienna (za wyjątkiem okna w klatce schodowej)

1. Oczyszczenie powierzchni drewna z resztek powłok malarskich metodą chemiczno-mechaniczną przy pomocy preparatów o właściwościach: konsystencja pasty, zmiękczająca powłokę farby, ulegający biodegradacji / wykonaniu prób/ z doczyszczaniem drewna metodami ściernymi.
2. Dezynsekcja drewna przed owadami przy pomocy preparatu zwalczającego owady i larwy, o dobrej penetracji w strukturę drewna.

3. Prace naprawcze poprzez wzmocnienie osłabionych partii drewna przy pomocy np. żywicy akrylowej na bazie metakrylanu etylu i akrylanu metylu, posiadającej dobrą przyczepność o odpowiednim stężeniu oraz uzupełnianie ubytków w drewnie wstawkami z drewna - flekami / drewno sezonowane/, mniejsze ubytki przy pomocy szpachli do drewna np. dwuskładnikowa żywica epoksydowa, tiksotropowa lub szpachlówki akrylowej. Uzupełnienie płytkich ubytków bezrozpuszczalnikową masą wypełniającą/wyrównawczą 2K o właściwościach: wysoka wytrzymałość na ściskanie, izolacja pary wodnej, niewielki ciężar właściwy, bardzo dobra podatność na modelowanie, możliwe malowanie w celu konsolidacji kolorystycznej.

4. Wymiana zniszczonych elementów (ze szczególnym uwzględnieniem dolnych partii skrzydła i ościeżnicy), drewno sosnowe, wysezonowane.

5. Pomalowanie farbą wodorozcieńczalną, połysk: półmat/satyna w kolorze brązowym jak istniejące po uprzednim przygotowaniu powierzchni drewna poprzez jego przespachlowanie i przeszlifowanie oraz zagruntowanie.

6. Istniejące okucia: zawiasy i klamki – do zachowania, renowacji

Uwaga: dopuszcza się montaż szyby zespolonej (podwójne przeszklecie) w skrzydłach wewnętrznych pod warunkiem zachowania istniejących ramiaków tych skrzydeł za wyjątkiem okna w pom. gospodarczym i WC – okno krosnowe, dopuszcza się montaż szyby zespolonej w skrzydle pod warunkiem zastosowania listewki drewnianej dociskowej.

C . Stolarka okienna - okno w klatce schodowej

Celem przywrócenia oryginalnego wyglądu okna dla całości stolarki należy:

górną część (półkolistą) krosnową przewidzieć do zachowania, do renowacji i remontu po uprzednim zdemontowaniu całego okna i delikatnego oddzielenia tej części oryginalnej od wtórnej (prostokątnej dolnej), następnie część górną oryginalną oczyścić z powłok malarskich metodą mechaniczno – chemiczną. Wykonać prace naprawcze (uzupełnienie ubytków - flekowanie), wymiany i uzupełnienia zniszczonych elementów wzorując się na istniejących. Nową część okna (dolną, prostokątną) wykonać z drewna sosnowego z zastosowaniem ramiaków o parametrach i profilu jak istniejące oryginalne (górne). Nową część okna i część oryginalną połączyć w całość. W oknie o układzie krosnowym w skrzydle dopuszcza się zastosowanie szyby zespolonej z podwójnym szkleniem 4/8/4 mm po uprzednim wzmocnieniu ramiaka górnej części dodatkową nakładką drewnianą umożliwiającą osadzenie w/w szyby. Wykonać szpachlowanie, gruntowanie, szlifowanie, warstwę podkładową pod malowanie, wykończyć czteropowłokowym system akrylowych farb wodorozcieńczalnych, półmat lub satyna w kolorze białym.

Kolorystyka stolarki okiennej i drzwiowej – badania sondażowe

W 2002 r. zostały przeprowadzone badania sondażowe kolorystyki elewacji, w tym stolarki okiennej i drzwiowej.

Badania wykazały, że stolarka okienna pomalowana była w kolorze białym, stolarka drzwiowa w kolorze brązowym, wg NCS S 6020-Y – 30R ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Sondażowe badania kolorystyki fasady, elewacji i wnętrza willi przy ul. Mickiewicza 32 w Dębnie opr. Mirosława Koutny-Giedrys, Ryszard Giedrys, Szczecin 2002r.

VII. Dokumentacja zdjęciowa – stan zachowania (foto: PPKZ Sp. z o.o.)



Fot. 1 i 2. Istn. drzwi wejściowe, elewacja zach, widok od zewnątrz i wewnątrz, stan zachowania - średni



Fot. 3 i 4. Istn. drzwi wejściowe, elewacja półd, widok od zewnątrz i wewnątrz, stan zachowania - średni



Fot. 5. Istn. okno jednoskrzydłowe, narożnik płn – zach., widok od zewnątrz, stan zachowania – średni



Fot. 6 i 7 - Istn. okno jednoskrzydłowe – okucia oryginalne: zawias okienny i klamka okienna (pom. sali ślubów), stan zachowania - dobry



Fot. 8 - Istn. okno dwuskrzydłowe – widok od zewnątrz – elewacja ptn, stan zachowania średni, na fragmentach - zły: złuszczenia farby, spękania drewna, zawilgocenia dolnych partii okna



Fot. 9 i 10 - Istn. okno dwuskrzydłowe – widok od wewnątrz – sala ślubów, stan zachowania średni/zły: złuszczenia farby, spękania drewna, szczególnie w dolnej części okna, wtórne obudowy grzejników bez kratki nawiewnych w parapetach okiennych



Fot. 11 i 12 - Istn. okno dwuskrzydłowe – widok od wewnątrz – sala ślubów, stan zachowania średni/zły: złuszczenia farby, spękania drewna, szczególnie w dolnej części okna, zniszczenia (poprzez zawilgocenia drewna) okapników drewnianych



Fot. 13 i 14 - Istn. okno dwuskrzydłowe – widok od wewnątrz – sala ślubów, stan zachowania średni/zły: złuszczenia farby, spękania drewna, szczególnie w dolnej części okna, zniszczenia (poprzez zawilgocenia drewna) okapników drewnianych



Fot. 15 i 16 - Istn. okno dwuskrzydłowe – widok na listwy przymykowe dekoracyjne od zewnątrz – sala ślubów, stan zachowania: w górnej i środkowej części stan dobry, w dolnej średni/zły



Fot. 17 i 18 - Istn. okno dwuskrzydłowe – widok na listwy przymykowe dekoracyjne od zewnątrz – sala ślubów, stan zachowania: w górnej i środkowej części stan dobry, w dolnej średni/zły



Fot. 19 i 20 - Istn. okno dwuskrzydłowe – widok na listwy przymykowe dekoracyjne od zewnątrz – sala ślubów, stan zachowania: w górnej i środkowej części stan zachowania dobry, w dolnej części złuszczenia farby, spękania drewna, zniszczenia (poprzez zawilgocenia drewna) okapników drewnianych, ślady zagłonicenia



Fot. 21 i 22 - Istn. okno dwuskrzydłowe – widok istniejących okuć oryginalnych, stan zachowania - dobry



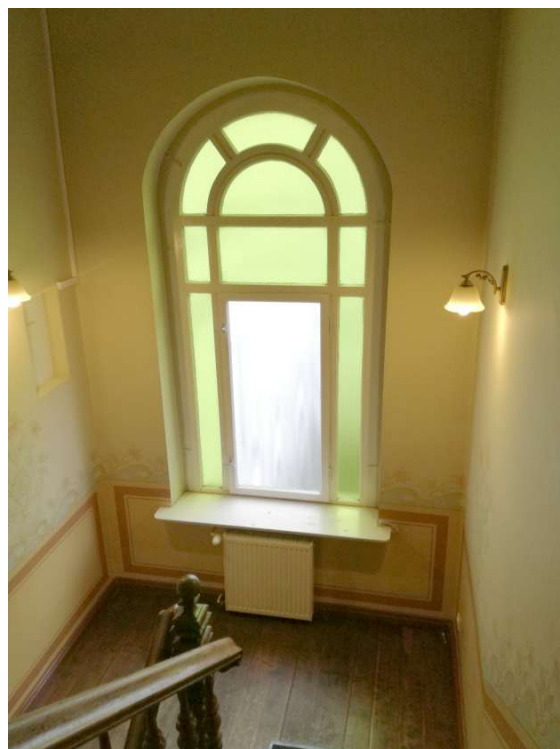
Fot. 23 - Istn. okno dwuskrzydłowe krosnowe (pom. gospodarcze i WC), elewacja pld – stan zachowania - średni, zniszczenia w dolnej części okna, złuszczenia farby, spękania drewna



Fot. 24 i 25 - Istn. okno dwuskrzydłowe krosnowe – widok od strony wewnętrznej (pom. gospodarcze WC), stan zachowania średni, w dolnej części złuszczenia farby, spękania drewna, zniszczenia (poprzez zawilgocenia drewna) okapników drewnianych



Fot. 26 - Istn. okno dwuskrzydłowe krosnowe – widok od strony wewnętrznej (pom. gospodarcze), widok oryginalnego nawiewnika ażurowego z blachy stalowej w poziomej płaszczyźnie parapetu oryginalnego drewnianego – stan średni



Fot. 27 i 28 - Istn. okno krosnowe w klatce schodowej – widok od strony zewnętrznej (elewacja pld) i wewnętrznej, widoczna różnica w szerokości ramiaków okna w części górnej półkolistej i dolnej prostokątnej, stan zachowania średni, w dolnej części złuszczenia farby, spękania drewna, zniszczenia (poprzez zawilgocenie) okapnika stalowego (destrukcja blachy okapnikowej przez rdzę)



Fot. 29 - Istn. okno krosnowe w klatce schodowej – widok od strony wewnętrznej, widoczna różnica w szerokości ramiaków okna i ich profilowania w części górnej półkolistej i dolnej prostokątnej



Fot. 30 - Istn. okno krosnowe w klatce schodowej – widok na część dolną ościeżnicy okna, stan zachowania zły, złuszczenia farby, spękania drewna, zawilgocenie, złe połączenie z obróbką blacharską parapetu



Fot. 31 - Istn. okno krosnowe w klatce schodowej – widok na część dolną skrzydła okiennego – okapnik stalowy, stan zachowania zły, złuszczenia farby, blacha przeżarta rdzą, dolna części ościeżnicy drewnianej - zniszczona, stan średni/zły